

© 2007 Ernst & Young
All Rights Reserved.
Ernst & Young is a
registered trademark.

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu

ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Not: Bu doküman 30 Ekim 2006 tarihinde yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde genel bilgi vermek amacıyla ERNST & YOUNG tarafından hazırlanmıştır. İzin almadan çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

YURT DIŞINDA VE YURT İÇİNDE ÖDENEN VERGİLERİN MAHSUBU/ TAM VE DAR MÜKELLEFİYETTE VERGİ KESİNTİSİ UYGULAMASI

I. YURT DIŞINDA VE YURT İÇİNDE ÖDENEN VERGİLERİN MAHSUBU

1- Yurtdışında Ödenen Vergilerin Mahsubu

1.1 Konu ile İlgili Düzenlemeler

Yeni Kurumlar Vergisi Kanun'un 33'üncü maddesi ile yurtdışında elde edilen ve Türkiye'de vergilendirilecek kazançlar için daha önce mahallinde ödenen vergilerin, Türkiye'de bu kazançlar nedeniyle hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilmesi olanağı sağlıyor ve bu mahsubun yöntem ve sınırları belirleniyor.

1.2 Sıkça Sorulan Sorular

1) Yurt dışında ödenen vergilerin mahsubu hangi kurumları ilgilendiriyor?

Düzenlemeler yabancı ülkelerde kazanç elde ederek, elde edilen kazanç üzerinden mahallinde kurumlar vergisi ve benzeri vergileri ödeyen ve bu kazançları Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettiren mükellefleri ilgilendiriyor.

2) Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun mükellef lehine yaratmış olduğu avantajlar var mıdır?

a) Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan düzenlemeler uyarınca yurt dışı iştiraklerden elde edilen kar payları Kanun'da öngörülen şartları taşıması halinde Kurumlar Vergisi'nden istisna ediliyor. İstisna uygulamasında Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmaları'nın hükümleri ayrıca geçerliliklerini koruyor. Bu şartları taşımayan (istisna olarak dikkate alınamayacak) kar payları üzerinden ise tam mükellef kurumların Türkiye'de ödenecek kurumlar vergisinden, doğrudan ya da dolaylı olarak sermayesi veya oy hakkının %25'ine sahip olduğu yurtdışı iştiraklerin bulunduğu ülkelerdeki kar payı dağıtımına kaynak oluşturan kazançlar üzerinden ödenen gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergilerin kar payı tutarına isabet eden kısmı mahsup edilebiliyor.

Yurtdışında ödenen verginin Türkiye'de ödenecek kurumlar vergisinden mahsubu için Türkiye'deki kurumun yurtdışındaki şirkete iştirak oranı Kanun'da %25 olarak belirleniyor. Kanunda yer verilen %25 oranının asgari oran olarak anlaşılması gerektiği kanaatindeyiz.

b) Eski düzenlemeler uyarınca ilgili dönemde kurum kazancının bulunmadığı hallerde yurtdışında ödenen vergilerin mahsubunu gerçekleştirmek mümkün değildi. Bu şekilde mahsup edilemeyen vergiler sonraki dönemlere devredilemiyordu. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda bu vergiler için bir iade mekanizması da mevcut bulunmaktaydı.

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nda da iade mekanizması bulunmuyor. Ancak Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu, yurt dışında ödenen vergilerin, Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirildiği dönemde kazancın yetersizliği sebebiyle kısmen veya tamamen indirilmemesi durumunda, bu vergilerin bu dönemi izleyen üçüncü hesap dönemi sonuna kadar indirim konusu yapılabilmesine imkan tanıyor.

c) Eski Kurumlar Vergisi Kanunu'na ilişkin düzenlemelerde yurt dışında ödenen vergilerin geçici vergi dönemlerinde mahsup edilmesine ilişkin hükümler yer almamaktaydı.

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu geçici vergilendirme dönemi içinde yurt dışından elde edilen gelirlerin bulunması halinde, bu gelirler üzerinden elde edildiği ülkelerde ödenen vergilerin, o dönem için hesaplanan geçici vergi tutarından mahsup edilebilmesini mümkün kılıyor.

3) Yurtdışındaki iştiraktan kar payı elde edilmesi durumunda mahsup edilecek vergi tutarı nasıl hesaplanacak?

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5'inci maddesinde kurumların, yurt dışı iştirak kazançlarının belirli şart ve kriterleri sağlaması koşuluyla kurumlar verginden istisna olduğu açıklanıyor. İştirak kazancının istisna edildiği durumlarda Türkiye'de bu kazanç üzerinden kurumlar vergisi

hesaplanmayacağından, anılan kazanç üzerinden yurt dışında ödenen vergilerin de mahsubu mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan iştirak kazancının Türkiye’de vergiye tabi tutulması durumunda kazanç üzerinden ödenen vergilerin Türkiye’de tarh edilen kurumlar vergisinden mahsup edilmesi mümkündür.

Anılan düzenleme ile Türkiye’de Kurumlar Vergisi’nden istisna olmamak kaydıyla tam mükellef kurumların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesi veya oy hakkının %25’ine sahip olduğu yurtdışı iştiraklerden elde ettikleri kar payları üzerinden Türkiye’de ödenecek kurumlar vergisinden, iştiraklerin bulunduğu ülkelerdeki kar payı dağıtımına kaynak oluşturan kazançları üzerinden ödenen gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergilerin kar payı tutarına isabet eden kısmı mahsup edilebilir.

Kazanca ilave edilen kar payı, bu kazançlar üzerinden yurt dışında ödenen gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergiler dahil edilmek suretiyle dikkate alınır.

4) Türkiye’de mukim kurumların yurtdışında elde ettikleri gelir üzerinden kesinti yoluyla ödedikleri verginin ya da yurtdışındaki şube veya işyerleri vasıtasıyla elde ettikleri gelirler üzerindeki verginin indirimi mümkün mü?

Yabancı ülkelerde elde edilerek Türkiye’de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlardan (serbest meslek kazancı, gayri maddi haklardan elde edilen kazanç vb.) mahallinde ödenen kurumlar vergisi ve benzeri vergiler Türkiye’de ödenen kurumlar vergisinden indirilebilir.

Dolayısıyla Türkiye’de mukim

kurumların yurtdışında elde ettikleri gelir üzerinden kesinti yoluyla mahallinde ödemiş oldukları verginin Türkiye’de ödenecek olan kurumlar vergisinden indirimi mümkün bulunuyor.

Öte yandan Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 5’inci maddesinde kurumların, yurt dışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcilikleri aracılığıyla elde ettikleri kurum kazançlarının belirli şart ve kriterleri sağlaması koşuluyla kurumlar vergisinden istisna olduğu açıklanıyor. Yurtdışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcilikler vasıtasıyla elde edilen kazancın kurumlar vergisinden istisna edildiği durumlarda, Türkiye’de bu kazanç üzerinden kurumlar vergisi hesaplanmayacağından, anılan kazanç üzerinden yurt dışında ödenen vergilerin mahsubu mümkün bulunmuyor.

Öte yandan yurt dışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcilikler aracılığıyla elde edilen kurum kazancının Türkiye’de vergiye tabi tutulması durumunda bu kazanç üzerinden ödenen vergilerin Türkiye’de tarh edilen kurumlar vergisinden mahsup edilmesi mümkündür.

Ancak yurtdışı kazançlar üzerinden Türkiye’de tarh olunacak vergilere mahsup edilebilecek tutar, hiçbir surette yurtdışında elde edilen kazançlara %20 oranında kurumlar vergisinin uygulanmasıyla bulunacak tutardan fazla olamayacaktır.

5) Türkiye’de ödenecek kurumlar vergisinin bulunmadığı hallerde yurtdışında ödenen vergiler nasıl mahsup edilecektir?

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu’nda yapılan düzenlemeler ile birlikte, yurtdışında elde edilen kazancın Türkiye’de genel sonuç hesaplarına intikal ettirildiği hesap döneminde

tamamen veya kısmen indirilemeyen vergiler, bu dönemi izleyen üçüncü hesap dönemi sonuna kadar indirim konusu yapılabilecektir.

2006 yılında yurtdışında elde etmiş olduğu kazançla ilişkin olarak yurtdışında vergi ödeyen bir kurum, bu kazancı 2006 yılı içerisinde genel sonuç hesaplarına intikal ettirdiğinde, yurtdışında ödenen vergiyi indirim konusu yapabilecektir. Türkiye’de kazancın yetersizliği sebebiyle, yurtdışında ödenen verginin 2006 yılında tamamen veya kısmen indirim konusu yapılamaması halinde, bu vergi 2009 yılı sonuna kadar indirim konusu yapılabilecek, ancak bu tarihten sonra indirim konusu edilemeyecektir.

6) Geçici vergi dönemleri itibarıyla mahsup işlemi mümkün mü?

Geçici vergilendirme dönemi içinde yurtdışından elde edilen gelirler üzerinden kesinti veya diğer şekillerde ödenen vergiler o dönem için hesaplanan geçici vergi tutarından da mahsup edilebilir.

İndirilecek tutar, yurtdışında elde edilen kazançlara geçici vergi oranının uygulanmasıyla bulunacak tutardan fazla olamaz.

7) Yurt dışında ödenen vergileri mahsup etmek için hangi belgeler gerekiyor?

Mahsup işlemi için gerekli olan belgeler yurtdışında verilen beyannameler yada kendisinden vergi kesintisi yapılan kurumların bu kesintilerine ilişkin beyanname ve bildirgeleri ile ödeme evrakı, tahakkuk fişi ve benzeri belgelerdir.

Yabancı ülkelerde ödenen vergilere ilişkin belgelerin, bu ülkedeki Türk elçilik veya konsoloslukları, yoksa yabancı ülkede Türk menfaatlerini koruyan aynı nitelikteki temsilciliklere

tasdik ettirilmesi gerekiyor.

Bu belgelerin bağlı bulunulan vergi dairesine verilmesi gerekiyor.

8) Yurtdışında ödenen vergilere ilişkin belgeler ne zamana kadar temin ve ibraz edilecektir?

Türkiye’de ki kurumlar vergisi tarhiyatı sırasında yurt dışında ödenen vergilere ilişkin belgelerin ibraz edilmesi durumunda, %20 oranındaki kurumlar vergisini aşmamak kaydı ile bu vergiler Türkiye’de ödenecek kurumlar vergisinden mahsup edilmektedir.

Öte yandan yabancı ülkelerde ödenen vergilere ilişkin belgelerin Türkiye’deki kurumlar vergisi tarhiyatı sırasında ibraz edilememesi halinde, yabancı ülkelerde ödenen bu vergi, 20% oranını aşmamak şartıyla yabancı ülkede geçerli olan vergi oranı dikkate alınarak hesaplanacak ve bu tutar kurumlar vergisi beyannamesinde indirim konusu yapılabilir.

Bu şekilde ertelenen vergiye ilişkin belgeler, tarh tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde vergi dairesine ibraz edilecek ve bu belgelerde yazılı kesin tutara göre tarhiyat düzeltilecektir.

9) Yurtdışında ödenen vergilere ilişkin belgelerin ibraz edilememesi durumunda mükellefleri neler bekliyor?

Mücbir sebepler olmaksızın belgelerin tarh tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde ibraz edilmemesi veya bu belgelerin ibrazından sonra ertelenen vergi tutarından daha düşük bir mahsup hakkı olduğunun anlaşılması halinde, ertelenen vergiler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanacaktır.

10) Yurtdışında ödenen vergilerin indirimi için bir kısıtlama var mıdır?

Yurtdışı kazançlar üzerinden, Türkiye’de tarh olunacak vergilere mahsup edilebilecek tutar, hiçbir surette yurtdışında elde edilen kazançlara 20% kurumlar vergisi oranının uygulanmasıyla bulunacak tutardan fazla olamayacaktır.

11) Yurtdışında ödenen vergiler yasal kayıtlara hangi kur ile taşınacaktır?

Yabancı para ile ödenen vergilere, bu vergilere ilişkin kazançların genel sonuç hesaplarına intikali esnasında tatbik edilen kur uygulanacaktır.

2. Yurt içinde Ödenen Vergilerin Mahsubu

2.1 Konu ile İlgili Düzenlemeler

Yeni Kurumlar Vergisi Kanun’un 34’üncü maddesi ile yurt içinde kesilen vergilerin mahsubu düzenleniyor.

Buna göre kurumlar, beyannamede gösterilen kazançlardan, tevkif suretiyle kaynağında kesilmiş olan vergileri beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edebiliyorlar.

2.2 Sıkça Sorulan Sorular

1) Yurtiçinde kesilen vergilerin mahsubu hangi kurumları ilgilendiriyor?

Düzenlemeler,

- Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan ve bu işler ile ilgili olarak hak ediş ödemeleri elde eden kurumları,

- Taşınmazların kiralanması karşılığında kira geliri elde eden kooperatifleri,

- Her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonusu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirleri elde eden kurumları,

- Mevduat faizi elde eden kurumları,

- Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında kar payı elde eden kurumları,

- Kar ve zarar ortaklığı belgesi karşılığında kar payı elde eden kurumları,

- Menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile (repo) gelir elde eden veya menkul kıymetlerin elden çıkarılması dolayısıyla gelir sağlayan kurumları,

- Birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan ve bu işler ile ilgili olarak hak ediş ödemeleri elde eden dar mükellef kurumları,

- Serbest meslek kazancı elde eden dar mükellef kurumları,

- Gayrimenkul sermaye iradı elde eden dar mükellef kurumları,

- Menkul sermaye iradı elde eden dar mükellef kurumları,

- Telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret ünvanı, marka ve benzeri gayrimaddi hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden adına vergi kesintisi yapılan dar mükellef kurumları ilgilendiriyor.

Buna göre yukarıda yer verilen kazançları elde eden kurumlar, beyannameye gösterilen kazançlarından, yukarıda yazılı gelirleri sebebiyle kaynağında kesilmiş olan vergileri (hayat sigorta şirketlerinde matematik karşılıkların yatırıma yönlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratlar üzerinden yapılan kesintiler dahil), hesaplanan kurumlar vergisinden mahsup edebiliyorlar.

2) Vergi kesintisi yapılan kurum kazancından kar payı alan kurumlar için nasıl bir uygulama yapılacaktır?

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15'inci maddesinin 3'üncü fıkrasına göre Türkiye'de kurulu;

- Menkul kıymet yatırım fonları ve ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançlarından,

- Portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançlarından,

- Girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançlarından,

- Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançlarından,

- Konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının kazançlarından,

dağıtılsın veya dağıtılmasın, kurum bünyesinde vergi kesintisi yapılmaktadır.

Yukarıda yer verilen bu kurumlara ait kazançtan kar payı alan kurumlar ise aldıkları kar payının içerdiği kesintiyi mahsup edebilecekler. Mahsup edilecek tutar, ele geçen net kar payının geçerli kesinti oranı kullanılarak brütleştirilmesi suretiyle uygulanacak.

Öte yandan yukarıda yer verilen fon ve ortaklıklar, bu kazançların elde

edilmesi sırasında kendilerinden kesilen vergileri, vergi kesintisi yapanlarca ilgili vergi dairesine ödenmiş olmak şartıyla, kurum bünyesinde yapacakları vergi kesintisinden mahsup edebiliyorlar. Mahsup edilemeyen kesinti tutarı mükellefin başvurusu halinde red ve iade ediliyor.

3) Kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden tevkif edilen vergiler ödenecek olan vergiden mahsup edilebilir mi?

Tam mükellef gerçek kişi ve kurumların doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kar payının veya oy kullanma hakkının en az %50'sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurtdışı iştiraklerinin kurum kazançları, dağıtılsın veya dağıtılmasının, iştirakin toplam gayrisafi hasılatının %25 veya fazlasının faaliyet ile orantılı sermaye, organizasyon ve eleman istihdamı suretiyle yürütülen ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikteki gelirlerden oluşması; yurtdışındaki iştirakin ticari bilanço karı üzerinden %10'dan az oranda gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşınması ve yurtdışında kurulu iştirakin ilgili yıldaki toplam gayrisafi hasılatının 100.000 YTL karşılığı yabancı parayı geçmesi şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde Türkiye'de kurumlar vergisine tabi tutuluyor.

Öte yandan Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu, kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkanı sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde yerleşik olan veya faaliyette bulunan kurumlara nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk

ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kurumun mükellef olup olmadığına bakılmaksızın %30 oranında vergi kesintisi yapılmasını öngörüyor.

Bu kapsamda kontrol edilen yabancı kurumlara yapılan ödemeler üzerinden kesilen vergiler, bu şirketin Türkiye'deki beyannameye dahil edilen kurum kazancı üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilebiliyor. Ancak mahsup edilecek vergi, kontrol edilen yabancı kurumun bu ödemelerden kaynaklanan kazancına isabet eden kurumlar vergisini aşmıyor.

4) Geçici vergi dönemleri itibarıyla mahsup işlemi mümkün mü?

Geçici vergilendirme dönemi içinde elde edilen gelirler üzerinden kesinti yoluyla ödenmiş vergilerin bulunması halinde bu vergiler, o dönem için hesaplanan geçici vergi tutarından mahsup edilebilecektir.

5) Dönem içinde tahakkuk ettirilen geçici vergi kurumlar vergisine mahsup edilebilir mi?

İlgili hesap dönemine ilişkin tahakkuk ettirilen geçici verginin sadece ödenen kısmı yıllık kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanan kurumlar vergisine mahsup edilir.

6) Kesinti yoluyla ödenen vergilerin ve dönem içerisinde ödenen geçici vergilerin beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden fazla olması durumunda, bu fark mükelleflere iade edilir mi?

Mahsup edilecek vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden fazla olduğu takdirde, bu durum vergi dairesince mükellefe yazı ile bildirilir. Aradaki fark, mükellefin söz konusu yazıyı tebellüğ tarihinden

itibaren bir yıl içinde başvurusu halinde kendisine iade olunur. Bir yıl içinde başvurmayan mükelleflerin bu farktan doğan alacakları düşer.

Uygulamada kurumlar vergisi beyanname tahakkuk fişi, vergi dairesince mükellefe bu durumun bildirildiği yazı olarak kabul ediliyor.

Maliye Bakanlığı; iadeyi mahsuben veya nakden yaptırmaya, inceleme raporuna, yeminli mali müşavir raporuna veya teminata bağlamaya ve iade için aranılacak belgeleri belirlemeye yetkilidir. Bu yetki; kazanç türlerine, iade şekillerine, geliri elde edenin veya ödemeyi yapanın hukuki statüsüne göre ayrı ayrı kullanılabilir.

7) Kesinti yoluyla ödenen vergilerin ve dönem içinde ödenen geçici vergilerin kurumlar vergisi beyannamesinden mahsubu ve kalan kısmın iadesi için uygulanması gereken prosedürler ve şartlar nelerdir?

Maliye Bakanlığı konu ile ilgili açıklamalarını 252 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile yapıyor. Buna göre:

7.1. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup ve İadesi

7.1.1. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiye Mahsup

Kurumlar vergisi beyanname ile beyan edilen kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergiler mahsup edilir. Mahsup işleminin yapılabilmesi için, tevkif yoluyla kesilen verginin beyannameye dahil edilen gelir veya kazançla ilişkin olması gerekir.

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin, yıllık gelir veya kurumlar vergisinden mahsubunda mükelleflerin kurumlar vergisi beyanname ekinde yer alan

tabloyu doldurmaları yeterlidir.

7.1.1.1. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade

7.1.1.1.1. Mahsup Yoluyla İade

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyanname ekinde mahsuplar sonunda kalan kısmının diğer vergi borçlarına mahsup talebi, tutarına bakılmaksızın, inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getiriliyor.

Bunun için mahsup talebinin tebliğ ekinde yer alan dilekçe ile yapılması ve yıl içinde yapılan tevkifatlarla ilişkin tablonun dilekçe ekinde yer alması gerekiyor. Söz konusu tablonun daha önce kurumlar vergisi beyanname ekinde doldurulmuş olması halinde, mahsup dilekçesi yeterli olacaktır.

7.1.1.1.2. Nakden İade

Nakden iade taleplerinin dilekçe ile yapılması şart. Tevkif yoluyla kesilen vergilere ilişkin nakden iade edilecek tutarın 10 milyar lirayı geçmemesi halinde iade talebi, yıl içinde yapılan tevkifatlarla ilişkin olarak kurumlar vergisi beyanname ekinde verilen tablo ile birlikte kesintinin yapıldığını gösteren dökümün (örneğin Menkul sermaye iradına ilişkin olarak kesintiyi yapan bankalar, özel finans kurumları, aracı kurumlar ve diğer kurumlar tarafından düzenlenen ve vergi kesintisinin yapıldığını gösteren belgenin) ilgili kurumca onaylanan bir örneğinin dilekçeye eklenmesi koşuluyla inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getiriliyor.

Nakden yapılacak iade taleplerinin 10 milyar lirayı aşması halinde, 10 milyar lirayı aşan kısım Vergi Usul Kanununa göre vergi inceleme yetkisi bulunanlarca yapılacak inceleme sonucunda düzenlenecek vergi inceleme raporuna göre iade ediliyor. 10 milyar liraya kadar olan kısım ise

teminat aranmaksızın ve inceleme raporu beklenmeksizin iade ediliyor.

İade talebi teminat gösterilmesi halinde inceleme sonucu beklenmeksizin yerine getiriliyor.

Nakden iade talebinin 100 milyar liraya kadar olan kısmı mükellefe süresinde tam tasdik sözleşmesi düzenlenmiş yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporu uyarınca iade ediliyor. İade talebinin 100 milyar lirayı aşan kısmının iadesi ise denetim elemanlarınca düzenlenen vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getiriliyor.

Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve sermayelerinin en az % 51 veya daha fazlası bu kurumlara ait işletmelere yapılacak iadeler, istenilen belgelerin ibrazı üzerine miktara bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getiriliyor.

7.2. Geçici Verginin Mahsubu ve İadesi

7.2.1. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiye Mahsup

Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden ilgili hesap dönemine ilişkin geçici vergi dönemlerinde ödenen geçici vergi mahsup ediliyor.

Mahsup işleminin yapılabilmesi için, tahakkuk ettirilmiş geçici verginin ödenmiş olması gerekiyor Geçici vergi dönemleri itibarıyla tahakkuk ettirilmiş, ancak ödenmemiş bulunan geçici verginin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmesi mümkün değildir.

7.II.II. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade

Ödenen geçici vergi tutarının, geçici verginin ilgili olduğu döneme ilişkin olarak verilen beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden fazla olması halinde, mahsup edilemeyen tutar mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup ediliyor.

Mahsup işlemi yıllık beyannamenin verildiği tarih esas alınarak yerine getiriliyor. Mahsubu yapılacak vergi borçları için vade tarihinden, yıllık beyannamenin verildiği tarihe kadar gecikme zammı uygulanıyor. Dolayısıyla bu tarihten sonra söz konusu vergi borçları için gecikme zammı uygulanmıyor.

Mahsup sonucu iadesi gereken miktarın bulunması ve bu tutarın beyannamenin ilgili tablosuna yazılmış olması mükellefçe yazılı olarak yapılmış iade talebi olarak kabul ediliyor. Yıllık beyannamenin ilgili tablosunda/satırında gösterilmeyen geçici verginin mahsuben veya nakden iade edilebilmesi için o yılın sonuna kadar yazılı olarak başvurulması gerekiyor.

Geçici verginin gerek mahsuben gerekse nakden iadesinde herhangi bir tutar sınırlaması olmayıp, geçici verginin ödenmiş olması yeterlidir. Geçici vergiye ilişkin iade taleplerinde teminat ve inceleme raporu aranmıyor.

8) Mahsuben iade işlemi ne zaman yapılır?

Mahsuben iade işlemi, aranan tüm belgelerin tamamlanması şartıyla, yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarih itibarıyla yapılır. İkmalen veya resen yapılan tarhiyatlarda mahsup işlemi, mahsup talebine ilişkin dilekçe ve eklerinin eksiksiz olarak vergi dairesi kayıtlarına girdiği tarih esas alınarak yapılır. Aranan belgelerin tamamlanması

aşamasında yapılan tahsilatlar yönünden düzeltme yapılmaz.

9) Dar mükellefiyete tabi kurumların kazançları için beyanname vermeleri halinde, kendilerinden tevkif yoluyla kesilen vergileri mahsup etmeleri mümkün mü?

Dar mükellefiyete tabi kurumların vergi kesintisi yoluyla alınan ve kurumlar vergisi beyannamesine dahil edilmesi ihtiyari kılınan kazançları için beyanname verilmesi halinde, bu kazançlar üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden, evvelce kesinti yoluyla alınan vergilerin genel hükümler çerçevesinde mahsup edilmesi mümkündür.

II. TAM VE DAR MÜKELLEFIYETTE VERGİ KESİNTİSİ UYGULAMASI

1. Tam Mükellefiyet Kapsamında Yapılacak Vergi Kesintisi

1.1 Konu ile İlgili Düzenlemeler

Tam mükellefiye tabi kurumlara uygulanacak vergi kesintisine dair hükümler, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 inci maddesinde yer alıyor.

Daha önceki dönemlerde, tam mükellef kurumlara yapılan ödemelere ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanunu'nda düzenlenmiş bulunan vergi kesintisine dair hükümler ile yapılan kesintilerin beyanına ilişkin diğer düzenlemeler tamamen Kurumlar Vergisi Kanunu içerisine alınarak, kanunun içsel bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

1.2 Sıkça Sorulabilecek Sorular

1) Kimler hangi oranda vergi kesintisi yapmak zorundadır?

a) Aşağıda sayılan kuruluşlar:

- Kamu idare ve kuruluşları,
- İktisadî kamu kuruluşları,
- Sair kurumlar,
- Ticaret şirketleri,
- İş ortaklıkları,
- Dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler,
- Yatırım fonu yönetenler,
- Gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabi,
- Ziraî kazançlarını bilânço veya ziraî

işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler,

kurumlara avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben yaptıkları belirli ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben %15 oranında kesinti yapmak zorundadırlar.

Ancak, 5422 Sayılı Eski Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararları, yeni Bakanlar Kurulu kararları yayımlanana kadar geçerliliğini koruyacaktır.

İstihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben yapılacak kesintiye konu ödemeler şunlardır:

- Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri.
- Kooperatiflere ait taşınmazların kiralanması karşılığında bunlara yapılan kira ödemeleri.
- Her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil) ve Hazine bonosu faizleri ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler (Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları kesintiye tâbi tutulmaz.).
- Mevduat faizleri.
- Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları.
- Kâr ve zarar ortaklığı belgesi karşılığında ödenen kâr payları.
- Her nevi tahvil (ipotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler

dahil) ve Hazine bonosu ile Toplu Konut İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin geri alım veya satım taahhüdü ile elde edilmesi veya elden çıkarılmasından sağlanan gelirler.

Öte yandan, yukarıda yer alan ödemelerden Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi uyarınca kesinti yapılanlar için, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca ayrıca vergi kesintisi yapılmayacaktır.

b) Vergiden muaf olan kurumlara dağıtılan;

- Her nevi hisse senetlerinin kar payları (kurucu hisse senetleri ve diğer intifa hisse senetlerine verilen kar payları ve pay sahiplerine hazırlık dönemi için faiz olarak veya başka adlarla yapılan her türlü ödemeler ile Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan yatırım fonları katılma belgelerine ödenen kar payları dahil)
- İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımını sayılmaz.)
- Kurumların İdare Meclisi Başkan ve üyelerine verilen kar payları; üzerinden % 15 oranında vergi kesintisi yapılmalıdır (22/7/2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile oran % 15 olarak belirlendi).

c) Türkiye'de kurulu;

- Menkul kıymetler yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,
- Portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları,

- Girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,
- Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları,
- Konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının kazançları, üzerinden dağıtılın veya dağıtılmasın, kurum bünyesinde % 15 oranında vergi kesintisi yapılacaktır.

Ancak, 5422 Sayılı Eski Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararları, yeni Bakanlar Kurulu kararları yayımlanana kadar geçerliliğini koruyacaktır.

Öte yandan, söz konusu kazançlar üzerinden Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesi uyarınca kesinti yapıldığı için, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca ayrıca vergi kesintisi yapılmayacaktır.

2) Vergi kesintisi oranı nedir?

Kanunda kesinti oranı % 15 olarak belirlendi.

Bakanlar Kurulu'nun belirtilen vergi kesintisi oranlarını, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye ve kurumlar vergisi oranına (%20) kadar yükseltmeye yetkilidir.

Geçici 1 inci madde ile, Bakanlar Kurulu tarafından yeni kararlar alınıncaya kadar, Gelir Vergisi Kanunu ile 31/12/2005 tarihinde uygulaması sona eren 5422 Sayılı Eski Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan düzenlemelerin, yeni Kurumlar Vergisi Kanunu ile belirlenen yasal sınırları aşmamak üzere geçerliliğini koruması kararlaştırıldı.

Maliye Bakanlığı, www.gib.gov.tr adresinde yayımladığı (1) seri

numaralı Kurumlar Vergisi Sirküleri ile, geçici maddede yer alan "yasal sınır" ifadesi ile kastedilenin, genel kesinti oranı olan % 15 değil, bu oranın Bakanlar Kurulu Kararları ile ulaşabileceği en üst nokta olduğunu açıkladı. Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin kullanılıp kullanılmaması da bu durumu değiştirmeyecek. Bu üst nokta, 15 inci madde kapsamındaki kesintiler için yine aynı madde hükümlerinden hareketle kurumlar vergisi oranı olan % 20'dir. İşte bu sınırları aşmayan önceki oranların uygulanmasına yeni bir belirleme yapıncaya kadar devam edilecek.

Öte yandan, Bakanlar Kurulu yetkisini kullanarak 22/7/2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı Kararname ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 inci maddenin (2) numaralı fıkrasında yer alan kâr payları üzerinden % 15 oranında gelir vergisi kesintisi yapılmasına karar verdi.

3) Vergi kesintisi nasıl hesaplanacak?

Yapılacak vergi kesintisinde kazanç ve iratlar, gayrisafî tutarları üzerinden dikkate alınacak. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde vergi kesintisi, ödenen tutar ile ödemeyi yapanın yüklendiği verginin toplamı üzerinden hesaplanacak.

4) Vergi kesintisi hangi tarihten itibaren yapılmaya başlanacak?

Vergi kesintisi ile ilgili hükümler, 01/01/2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 21/06/2006 tarihinde uygulanmaya başlandı.

5) Vergi kesintisi ile ilgili mükerrer vergilemeyi önlemeye yönelik düzenlemeler nelerdir?

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca vergi kesintisine tâbi tutulmuş kazanç ve iratlar üzerinden, Gelir

Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi ve Geçici 67 nci maddesi uyarınca ayrıca kesinti yapılmayacak.

6) Vergi kesintisi nasıl beyan edilecek ve ödenecektir?

Vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, eskiden olduğu gibi bu vergileri ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibarıyla bağlı oldukları vergi dairesine, vergilendirme dönemi izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bildirecek ve yirmi altıncı günü akşamına kadar ödeyeceklerdir.

2. Dar Mükellefiyet Kapsamında Yapılacak Vergi Kesintisi

2.1 Konu ile İlgili Düzenlemeler

5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 24 üncü maddesinde yer alan dar mükellefiyete tabi kurumların Türkiye'de elde ettiği kazanç ve iratlardan yapılacak vergi kesintisine, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesinde yer veriliyor.

Dar mükellef kurumların elde ettiği vergi kesintisi yapılacak kazanç ve iratlar, 30 uncu maddede bentler halinde belirlendi. Kesinti, kazanç ve iratları nakden yada hesaben ödeyenler ile tahakkuk ettirenlere tarafından yapılacak.

2.2 Sıkça Sorulabilecek Sorular

1) Kimler vergi kesintisi yapmak zorundadır?

Dar mükellef kurumlara kanunda belirtilen kazanç ve iratları nakden

veya hesaben ödeyen ya da tahakkuk ettirenler Kanun'un 30 uncu maddesi uyarınca kesinti yapmak zorundadırlar.

2) Vergi kesintisi yapılacak kazanç ve iratlar nelerdir?

a) Dar mükellefiyete tâbi kurumların elde ettikleri;

- Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hakediş ödemeleri,
- Serbest meslek kazançları,
- Gayrimenkul sermaye iratları,
- Gelir Vergisi Kanununun 75 inci Maddesinin ikinci fıkrasının (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerinde sayılanlar hariç olmak üzere menkul sermaye iratları.

üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dahil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılmalıdır.

Ancak, 5422 Sayılı Eski Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararları, yeni Bakanlar Kurulu kararları yayımlanana kadar geçerliliğini koruyacaktır.

b) Ticarî veya ziraî kazançta dahil olup olmadığına bakılmaksızın; telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddî hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılmalıdır.

Ancak, 5422 Sayılı Eski Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararları, yeni Bakanlar Kurulu

kararları, yeni Bakanlar Kurulu kararları yayımlanana kadar geçerliliğini koruyacaktır.

c) Tam mükellef kurumlar tarafından, Türkiye'de bir iş yeri veya daimî temsilci aracılığıyla kâr payı elde edenler hariç olmak üzere dar mükellef kurumlara veya kurumlar vergisinden muaf olan dar mükelleflere dağıtılan;

- Her nevi hisse senetlerinin kar payları (kurucu hisse senetleri ve diğer intifa hisse senetlerine verilen kar payları ve pay sahiplerine hazırlık dönemi için faiz olarak veya başka adlarla yapılan her türlü ödemeler ile Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan yatırım fonları katılma belgelerine ödenen kar payları dahil.)

- İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited Şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.)

- Kurumların idare Meclisi Başkan ve üyelerine verilen kar payları; üzerinden % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılmalıdır. (22/7/2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile oran % 15 olarak belirlenmiştir)

d) Türkiye'de iş yeri ve daimî temsilcisi bulunmayan mükelleflerin, yetkili makamların izniyle açılan sergi ve panayırılarda yaptıkları ticarî faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılmalıdır.

Ancak, 5422 Sayılı Eski Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarına ve diğer hususlara ilişkin olarak yayımlanan Bakanlar Kurulu kararları, yeni Bakanlar Kurulu

kararları yayımlanana kadar geçerliliğini koruyacaktır.

e) Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılmalıdır (22/7/2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile oran % 15 olarak belirlendi).

f) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla aralıksız en az bir yıl süreyle nakit varlıklar dışında kalan aktif toplamının % 75 veya daha fazlası, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim veya limited şirket niteliğindeki şirketlerin her birinin sermayesine en az % 10 oranında iştiraktan oluşan tam mükellefiyete tâbi anonim şirketlerin, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan yurt dışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kurum kazançları kurumlar vergisinden istisnadır. İstisna edilen bu kazançların, anonim veya limited şirket niteliğindeki dar mükellef kurumlara dağıtılan kâr paylarından yapılacak kesinti oranı, % 15 oranının yarısını aşamayacaktır.

Ayrıca kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri ve Kurumlar Vergisinden istisna olan iştirak kazançları da, anonim veya limited şirket niteliğindeki dar mükellef kurumlara dağıtılırsa, kâr paylarından yapılacak kesinti oranı, % 15 oranının yarısını aşamayacaktır.

g) Kazancın elde edildiği ülke vergi sisteminin, Türk vergi sisteminin yarattığı vergilendirme kapasitesi ile aynı düzeyde bir vergilendirme imkânı

sağlayıp sağlamadığı ve bilgi değişimi hususunun göz önünde bulundurulması suretiyle Bakanlar Kurulunca ilan edilen ülkelerde yerleşik olan veya faaliyette bulunan kurumlara (tam mükellef kurumların bu nitelikteki ülkelerde bulunan iş yerleri dahil) nakden veya hesaben yapılan veya tahakkuk ettirilen her türlü ödemeler üzerinden, bu ödemelerin verginin konusuna girip girmediğine veya ödeme yapılan kurumun mükellef olup olmadığına bakılmaksızın % 30 oranında vergi kesintisi yapılacaktır. Öte yandan söz konusu hüküm, 01/01/2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, 21/06/2006 tarihinde yürürlüğe girmesine rağmen, kanun maddesinin uygulanacağı ülkeler henüz Bakanlar Kurulu'nca ilan edilmediği için, bu ülkeler ilan edilene kadar madde hükmünün uygulanması da mümkün bulunmamaktadır.

3) Vergi kesintisi oranı nedir?

Kanun metninde kesinti oranı % 15 olarak belirlenmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun belirtilen vergi kesintisi oranlarını, her bir ödeme ve gelir için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye ve Kanunda belirtilen % 15 oranını bir katına kadar artırmaya (%30) yetkili olduğu belirtilmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 1 inci maddesi ile, Bakanlar Kurulu tarafından yeni kararlar alınıncaya kadar, Gelir Vergisi Kanunu ile 31/12/2005 tarihinde uygulaması sona eren önceki Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergi oranlarını ve diğer hususlara ilişkin olarak yayınlanan Bakanlar Kurulu kararlarında yer alan düzenlemelerin, yeni Kurumlar Vergisi Kanunu ile belirlenen yasal sınırları aşmamak üzere geçerliliğini koruması kararlaştırıldı.

Maliye Bakanlığı, www.gib.gov.tr adresinde yayımladığı (1) seri numaralı

Kurumlar Vergisi Sirküleri ile, geçici maddede yer alan "yasal sınır" ifadesi ile kastedilenin, genel kesinti oranı olan % 15 değil, bu oranın Bakanlar Kurulu Kararları ile ulaşabileceği en üst nokta olduğunu açıkladı. Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin kullanılıp kullanılmaması da bu durumu değiştirmeyecek. Bu üst nokta, 30 uncu madde kapsamındaki kesintiler için yine aynı madde hükümlerinden hareketle % 30'dur. İşte bu sınırları aşmayan önceki oranların uygulanmasına yeni bir belirleme yapıncaya kadar devam edilecek. Örneğin, dar mükellef kurumlar için bu güne kadar bazı ödemelerde % 22 olarak uygulanan oran bundan böyle de % 22 olarak uygulanacak.

Öte yandan, Bakanlar Kurulu yetkisini kullanarak 22/7/2006 tarihli ve 2006/10731 sayılı Kararname ile Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesinin 3 numaralı fıkrasında yazılı kâr payları ile 6 numaralı fıkrasında yazılı ana merkeze aktarılan tutar üzerinden % 15 oranında gelir vergisi kesintisi yapılmasına karar verdi.

4) Vergi kesintisi nasıl hesaplanacak?

Yapılacak vergi kesintisinde kazanç ve iratlar gayrisafi tutarları üzerinden dikkate alınacak. Kesilmesi gereken verginin ödemeyi yapan tarafından üstlenilmesi halinde vergi kesintisi, fiilen ödenen tutar ile ödemeyi yapanın yüklendiği verginin toplamı üzerinden hesaplanacak.

5) Vergi kesintisi hangi tarihten itibaren yapılmaya başlanacak?

Vergi kesintisi, 01/01/2006 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 21/06/2006 tarihinde uygulanmaya başlandı.

Ancak, vergi cennetleri ile ilgili hüküm, 01/01/2006 tarihinden itibaren

geçerli olmak üzere, 21/06/2006 tarihinde yürürlüğe girmesine rağmen, kanun maddesinin uygulanacağı ülkeler henüz Bakanlar Kurulu'nca ilan edilmediği için, bu ülkeler ilan edilene kadar vergi cennetleri ile ilgili madde hükmünün uygulanması da mümkün bulunmamaktadır.

6) Vergi kesintisi ile ilgili, mükerrer vergilemeyi önlemeye yönelik düzenlemeler nelerdir?

Yeni Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca vergi kesintisine tâbi tutulmuş kazanç ve iratlar üzerinden, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi veya Geçici 67 nci maddesi uyarınca ayrıca kesinti yapılmayacak.

7) Vergi kesintisi nasıl beyan edilecek ve ödenecektir?

Vergi kesintisi yapmak zorunda olanlar, bu vergileri ödeme veya tahakkukun yapıldığı yer itibarıyla bağlı oldukları vergi dairesine vergilendirme dönemini takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyanname ile bildirecek ve yirmi altıncı günü akşamına kadar ödeyeceklerdir.